

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

DIREKTORAT ZA ZAKONODAJO
S PODROČJA PRAVOSODJA

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 52 68

F: 01 369 57 83

E: gp.mp@gov.si

www.mp.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
gp.ukom@gov.si

Številka: 091-53/2014/2

Datum: 9.1.2015

Zadeva: Predlagam.vladi.si: predlog 6308-349 (Predlog spremembe 10. člena Zakona o odvetništvu)

Na Ministrstvo za pravosodje ste posredovali predlog državljanca, objavljen na spletnem orodju predlagam.vladi.si, v katerem ta predlaga spremembo oziroma dopolnitev 10. člena Zakona o odvetništvu, saj je ta po njegovem mnenju pomanjkljiv ter omogoča zlorabo osebnih podatkov. Predlog temelji na primerih množičnega pridobivanja osebnih podatkov slovenskih državljanov za potrebe hrvaških firm, ki po mnenju predlagatelja nezakonito opravljajo dejavnost urejanja in zaračunavanja parkirnine po hrvaških turističnih mestih v poletni sezoni (predlog št. 6308-349).

Uvodoma pojasnjujemo, da smo bili na tukajšnjem ministrstvu že seznanjeni z ravnanji odvetnikov, ki državljanom Republike Slovenije množično pošiljajo domnevne "predloge izvensodne poravnave" glede neplačanih parkirnin na Hrvaškem, v katerih odvetniški stroški predstavljajo sorazmerno velik del zneska. Glede navedene problematike smo že julija 2014 podali neobvezno pravno mnenje, ki ga lahko poda Ministrstvo za pravosodje kot upravni organ, medtem ko zakone v konkretnih primerih obvezujoče razlaga sodišče.

Upravičenost do pridobitve osebnih podatkov se v vsakem konkretnem primeru presoja z vidika določb 10. člena Zakona o odvetništvu¹ (v nadaljevanju: ZOdv), ki določa pravila glede posredovanja osebnih podatkov odvetnikom in odvetniškim družbam. Prvi odstavek 10. člena ZOdv vsebuje splošno pravilo, po katerem so državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti ter nosilci javnih pooblastil dolžni brez privolitve posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo, brezplačno dati odvetniku podatke, ki jih potrebuje pri opravljanju odvetniškega poklica v posamični zadevi in to v roku 15 dni od dneva, ko prejmejo pisno zahtevo odvetnika. Navedena dolžnost organov oziroma pravica odvetnikov velja ne glede na določbe drugih zakonov, ki določajo posredovanje osebnih podatkov upravljavcem osebnih podatkov in uporabnikom osebnih podatkov. V drugem odstavku istega člena pa je določena omejitev, v skladu s katero odvetnik nima pravice iz prejšnjega odstavka, če gre za osebne podatke, ki so na podlagi posebnih zakonskih določb dostopni le pooblaščenim organom.

¹ Uradni list RS, št. 18/93, 24/96 - Odl. US, 24/01, 111/05 - Odl. US, 54/08, 35/09 in 97/14.

Upošteva je navedeno je odvetnik upravičen do brezplačne pridobitve osebnih podatkov od državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil glede na 10. člen ZOdv le pod naslednjimi pogoji:

- da predloži pooblastilo v konkretni posamični zadevi,
- da navede oziroma izkaže, da so zahtevani podatki dejansko potrebni in primerni za opravljanje odvetniškega poklica v posamični zadevi, in
- da ne gre za osebne podatke, ki so na podlagi posebnih zakonskih določb dostopni le pooblaščenim organom.

Le v kolikor odvetnik v konkretnem primeru izkaže, da so zgoraj navedeni zakonski pogoji kumulativno izpolnjeni, je upravičen do brezplačne pridobitve zahtevanih osebnih podatkov. Ne drži torej, da 10. člen ZOdv ne določa nikakršnih pogojev za pridobitev osebnih podatkov, kot navaja državljan v svoji pobudi.

Glede plačila odvetniških stroškov v povezavi z navedbami pobudnika glede nezakonitih finančnih koristi odvetnikov v tovrstnih zadevah, pojasnjujemo naslednje. Odvetniške tarife v Republiki Sloveniji so določene v Zakonu o odvetniški tarifi² (ZOdvT), ki se trenutno še uporablja do uveljavitve nove Odvetniške tarife³. Tretji odstavek 2. člena ZOdvT določa, da mora stroške odvetniške storitve plačati stranka oziroma naročnik storitve. Glede plačila stroškov opomina se je v sodni praksi izoblikovalo stališče, da opominski stroški odvetnika niso stroški, ki bi bili potrebni za izvršbo, ker bi upnik lahko predlog za izvršbo vložil brez opomina. Opomin ni procesna predpostavka za vložitev predloga za izvršbo, zato kljub dejstvu, da je ta strošek upniku nastal, v izvršbi ni sodno priznan.

V 2. delu Tarife ZOdvT so določene odvetniške nagrade za izvensodne storitve. Tarifna številka 2200 določa nagrado za posel (količnik v razponu med 0,5 do 2,5), tarifna številka 2202 pa določa korekcijo oziroma znižano nagrado (količnik 0,3), ki se uporabi, kadar je pooblastilo omejeno na eno ali več enostavnih pisanj v isti zadevi. Opomba k tarifni številki 2202 definira enostavno pisanje. Nagrade po tej tarifni številki bodo nastale v primerih, če je pooblastilo omejeno na pisanje, ki ne vsebuje težjih pravnih vprašanj ali nima obsežnih vsebinskih razlag. Natančneje mora ta dva pojma opredeliti praksa, težko pa si je predstavljati, da sestava opomina vsebuje težja pravna vprašanja ali obsežne vsebinske razlage. Če konkretiziramo napisano, količnik 1 pri vrednosti predmeta do 300 EUR predstavlja 17 EUR, količnik 0,3 pri isti vrednosti spornega predmeta pa posledično pomeni 5 EUR.

Z namenom zagotavljanja vestnega, poštenega in skrbnega ravnanja odvetnikov je v ZOdv vključeno obsežno poglavje o disciplinski odgovornosti odvetnikov, odvetniških pripravnikov in odvetniških kandidatov (VII. poglavje ZOdv), kjer so natančno določene naloge disciplinskih organov, ki v disciplinskih postopkih odločajo o kršitvah dolžnosti pri opravljanju odvetniškega poklica. V disciplinskih postopkih proti odvetnikom in odvetniškim kandidatom se kot disciplinski ukrepi izrekajo: opomin, ukor, denarna kazen in odvzem pravice opravljati odvetniški poklic oziroma delo v odvetniški pisarni.

² Uradni list RS, št. 67/08, 35/09 - ZOdv-C in 97/14 - ZOdv-D.

³ Skupščina Odvetniške zbornice Slovenije je novo Odvetniško tarifo sprejela 23. septembra 2014, v trenutku priprave tega odgovora pa še ni bila objavljena v Uradnem listu RS.

Stranka, ki meni da je odvetnik pri svojem delu kršil svoje dolžnosti, se lahko obrne na disciplinskega tožilca, ki deluje pri Odvetniški zbornici Slovenije. Ta pa zoper odvetnika lahko zahteva uvedbo disciplinskega postopka v konkretnem primeru. Z Odvetniške zbornice Slovenije so nas obvestili, da sta trenutno v teku dva disciplinska postopka zoper odvetnike v zadevah izterjave neplačanih stroškov parkiranja na Hrvaškem.

V zvezi z vsem navedenim je Ministrstvo za pravosodje Odvetniški zbornici Slovenije predlagalo, da omenjeno problematiko obravnava tudi etična komisija zbornice ter poda svoje stališče. Ker gre za očitno množično poslovanje odvetnikov, ki po mnenju ministrstva ni skladno s Kodeksom odvetniške poklicne etike, smo poleg morebitnih disciplinskih postopkov predlagali tudi ustrezna preventivna ravnanja zbornice.

Zaključno pripominjamo, da se Ministrstvo za pravosodje do konkretnega ravnanja udeležencev disciplinskih in etičnih postopkov pri Odvetniški zbornici Slovenije ne more opredeljevati, saj za to ni pristojno.

S spoštovanjem,

Andreja LANG
generalna direktorica

po pooblastilu
Sara REGANCIN, sekretarka